EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 9.11.2005
KOM(2005) 559 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

Türgi ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide ja tingimuste kohta

(esitanud komisjon)
{SEC (2005) 1426}

SELETUSKIRI

Detsembris 2002 tuletati Euroopa Ülemkogu kohtumisel Kopenhaagenis meelde 1999. aastal Helsingis vastu võetud otsust, et Türgi on kandidaatriik, kelle eesmärk on ühineda Euroopa Liiduga. Ülemkogu tervitas olulisi samme, mida Türgi on teinud Kopenhaageni kriteeriumide täitmiseks ning juhtis tähelepanu mitmetele prioriteetsetele valdkondadele, millega veel tegeleda tuleb.
Euroopa Ülemkogu otsustas, et Türgi abistamiseks ELi liikmeks pürgimisel tuleks tugevdada Türgi ühinemisstrateegiat ja palus komisjonil esitada ettepaneku läbivaadatud ühinemispartnerluse kohta, mis kiideti esimest korda heaks 2001. aastal.

Mais 2003 esitas komisjon läbivaadatud ühinemispartnerluse Türgiga, mille nõukogu heaks kiitis. 2004. aasta oktoobris esitatud soovituses tegi komisjon ettepaneku, et EL peaks jätkama poliitiliste reformide läbiviimise hoolsat jälgimist, kui tahetakse tagada nende jätkusuutlikkus ja pöördumatus. Eelkõige soovitas komisjon 2005. aastal läbivaadatud ühinemispartnerluse heaks kiita. Detsembris 2004 jõudis nõukogu järeldusele, et Euroopa Liit jätkab poliitiliste reformide läbiviimise hoolsat jälgimist läbivaadatud ühinemispartnerluse alusel, milles on kindlaks määratud reformiprotsessi prioriteedid.

Kõnealune kolmas ühinemispartnerlus toetub määrusele (EÜ) nr 390/2001, milles sätestatakse, et nõukogu teeb komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse Türgile esitatavate ühinemispartnerluses sisalduvate põhimõtete, prioriteetide, vahe-eesmärkide ja tingimuste ning selles edaspidi tehtavate oluliste muudatuste kohta.

Selles loetletakse lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid riigi edasiseks lõimumiseks Euroopa Liiduga. Türgilt oodatakse, et ta valmistaks ühinemispartnerluse raames ette prioriteetide täitmise plaani koos ajakava ja konkreetsete meetmetega. Prioriteetide rakendamisel tehtavaid edusamme jälgitakse assotsiatsioonilepingus ette nähtud mehhanismide raames ning komisjoni arenguaruannete abil.

Nõukogu kavandatud otsusel ei ole finantsmõju. Eelnimetatut arvestades palub komisjon nõukogul vastu võtta lisatud nõukogu otsuse eelnõu.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

Türgi ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide ja tingimuste kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 26. veebruari 2001. aasta määrust (EÜ) nr 390/2001 Türgile ühinemiseelse strateegia raames antava abi ja eelkõige ühinemispartnerluse loomise kohta,[1] eriti selle artiklit 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Määruses (EÜ) nr 390/2001 on sätestatud, et nõukogu teeb komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse Türgile esitatavate ühinemispartnerluses sisalduvate põhimõtete, prioriteetide, vahe-eesmärkide ja tingimuste ning selles edaspidi tehtavate oluliste muudatuste kohta.

(2) Komisjoni 2004. aasta soovituses[2] Türgi kohta on rõhutatud, et Euroopa Liit peaks jätkama poliitiliste reformide protsessi jälgimist lähtuvalt ühinemispartnerluses kindlaksmääratud prioriteetidest ning et läbivaadatud ühinemispartnerlus tuleks esitada 2005. aastal.

(3) Selle alusel kiitis nõukogu 2001. ja 2003. aastal heaks ühinemispartnerluse Türgiga.[3]

(4) Detsembris 2004 jõuti Euroopa Ülemkogu kohtumisel järeldusele, et Euroopa Liit jätkab poliitiliste reformide läbiviimise hoolikat jälgimist lähtuvalt ühinemispartnerluses kindlaksmääratud reformiprotsessi prioriteetidest.

(5) 3. oktoobril 2005. aastal alustasid liikmesriigid Türgiga läbirääkimisi Euroopa Liiduga ühinemiseks. Läbirääkimiste edukus sõltub Türgi edusammudest ühinemiseks valmistumisel; edukust mõõdetakse muuhulgas ühinemispartnerluse rakendamise põhjal, mida korraliselt läbi vaadatakse.

(6) Ühinemiseks valmistumise raames koostab Türgi ühinemispartnerluse prioriteetide täitmise plaani koos ajakava ja konkreetsete meetmetega.

---

1 EÜT L 58, 28.2.2001, lk 1.
2 KOM(2004) 656 lõplik, 6.10.2004.
3 Nõukogu 8. märtsi 2001. aasta otsus 2001/235/EÜ (EÜT L 85, 24.3.2001, lk 13) ja nõukogu 19. mai 2003. aasta otsus 2003/398/EÜ (ELT L 145, 12.6.2003, lk 40).

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Türgi ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid, vahe-eesmärgid ja tingimused on sätestatud käesoleva otsuse lisas, mis moodustab käesoleva otsuse lahutamatu osa.

Artikkel 2

Ühinemispartnerluse rakendamist kontrollivad ja selle üle teostavad järelevalvet nõukogu komisjoni esitatavate korraliste aruannete alusel ning ühinemislepinguga loodud organid.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Türgi: ühinemispartnerlus 2005

1. SISSEJUHATUS

Luksemburgi kohtumisel detsembris 1997 kinnitas Euroopa Ülemkogu, et ühinemispartnerlus muutub tõhustatud ühinemiseelse strateegia keskseks teguriks, koondades kogu kandidaatriikidele antava abi ühtsesse raamistikku. Sel moel suunab ühendus oma abi vastavalt iga kandidaatriigi erivajadustele, et toetada neid ühinemisega seotud konkreetsete probleemide lahendamisel.

Esimese ühinemispartnerluse Türgiga kiitis nõukogu heaks märtsis 2001. 2002. aasta oktoobris avaldatud laienemist käsitlevas strateegiadokumendis teatas komisjon, et ta kavatseb esitada ettepaneku läbivaadatud Türgi ühinemispartnerluse kohta. 2003. aasta märtsis esitas komisjon läbivaadatud ühinemispartnerluse ja nõukogu kiitis selle heaks sama aasta mais. 2004. aasta oktoobris esitatud soovituses tegi komisjon ettepaneku, et EL peaks jätkama poliitiliste reformide läbiviimise hoolikat jälgimist, kui tahetakse tagada nende jätkusuutlikkus ja pöördumatus. Eelkõige soovitas komisjon 2005. aastal heaks kiita läbivaadatud ühinemispartnerluse.

Türgilt oodatakse, et ta koostaks ühinemispartnerluse prioriteetide täitmiseks plaani koos ajakava ja konkreetsete meetmetega.

Läbivaadatud ühinemispartnerlusest lähtuvad mitmed poliitilised vahendid, millega abistatakse kandidaatriiki liikmelisuseks valmistumisel. Ühinemispartnerlus on eelkõige aluseks edasistele poliitilistele reformidele ning on samuti tulevaste edusammude mõõdupuuks.

2. PÕHIMÕTTED

Prioriteetide kindlaksmääramisel lähtuti Türgi võimest täita 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogul kindlaks määratud ühinemiskriteeriume ning nõukogu poolt 3.oktoobril 2005 vastu võetud läbirääkimiste raamistiku nõudeid.

3. PRIORITEEDID

Käesolevas ühinemisstrateegias loetletud prioriteetide valimisel on silmas peetud Türgi reaalseid võimalusi neid saavutada või teha sellekohaseid olulisi edusamme lähema paari aasta jooksul.
Tehakse vahet lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteetide vahel. Lühikese tähtajaga prioriteetide täitmine peaks aega võtma üks või kaks aastat, pikaajaliste täitmine kolm kuni neli aastat. Prioriteedid käsitlevad nii õigusakte kui ka nende rakendamist.

Läbivaadatud ühinemispartnerluses tuuakse esile Türgi ühinemisettevalmistuste prioriteetsed valdkonnad. Türgil tuleb aga lõpuks siiski kõigi arenguaruandes märgitud küsimustega tegeleda. Samuti on tähtis, et Türgi täidaks õigusaktide ühtlustamise ja ühenduse õigustiku ülevõtmisega seotud kohustusi, mis on võetud assotsieerumislepingu, tolliliidu ja EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu otsuste põhjal, näiteks põllumajandustoodetega kauplemise korra osas.

3.1. Lühikese tähtajaga prioriteedid

Parem poliitiline dialoog ja poliitilised kriteeriumid

DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIK

Avalik haldus

– Jätkata avaliku halduse ja personalipoliitika reformimist, et tagada suurem tõhusus, vastutustunne ja läbipaistvus.

– Tagada tõhusad, läbipaistvad ja aktiivselt osalevad kohalikud omavalitsused, seda eriti uute õigusaktide rakendamise abil.

– Seada sisse toimiv õigusvahemeeste süsteem.

Tsiviilelanikkonna ja sõjaväe vahelised suhted

– Jätkata sõjaväe üle teostatava tsiviilkontrolli ühtlustamist ELi liikmesriikide tavadega. Tagada, et tsiviilvõimud täidaksid oma järelvalvefunktsiooni täies ulatuses, eriti riikliku julgeolekustrateegia väljatöötamisel ja rakendamisel. Võtta meetmed, et suurendada vastutust ja läbipaistvust julgeolekuküsimustes.

– Seada sisse täielik parlamendi kontroll sõjaväe- ja kaitsepoliitika ning sellega seotud kulude üle, kaasa arvatud välisaudit.

– Kaotada kõik allesjäänud sõjaväekohtute volitused mõista kohut tsiviilelanike üle.

Kohtusüsteem

– Tagada, et kõik kohtuorganid tõlgendaksid inimõigusi ja põhivabadusi käsitlevaid õigussätteid, kaasa arvatud uut karistusseadustikku, ühetaoliselt kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni ja sellega seotud kohtupraktikaga.

– Tagada kohtuvõimu sõltumatus, eriti kohtunike ja prokuröride kõrge nõukogu ning uute kohtunike ja prokuröride ametissenimetamise osas.

– Tagada kriminaalmenetluses ühesugused tingimused süüdistusele ja kaitsele, kaasa arvatud nende paigutus kohturuumis.

– Jätkata kohtunike ja prokuröride koolitust Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika kasutamise suhtes.

– Suurendada kohtusüsteemi tõhusust, eelkõige süsteemi institutsioonilise suutlikkuse tõstmise ja uue tsiviilkohtumenetluse seaduse vastuvõtmise abil.

– Jätkata piirkondlike apellatsioonikohtute asutamist.

Võitlus korruptsiooniga

– Tugevdada kõiki korruptsiooniga võitlemisse kaasatud ametiasutusi ja parandada nendevahelist koordinatsiooni.

– Tagada avalike teenistujate eetilise käitumise põhimõtteid käsitleva määruse rakendamine ja laiendada selle sätteid valitud ametnikele ning kohtuorganite, haridusasutuste ja sõjaväe töötajatele.

– Piirata parlamentaarse puutumatuse kohaldamisala kooskõlas Euroopa tavadega.

INIMÕIGUSED JA VÄHEMUSTE KAITSE

Rahvusvaheliste inimõiguste seaduste järgimine

– Edendada inimõigusi sõltumatu, piisavate vahenditega varustatud riikliku inimõigustega tegeleva asutuse aktiivsel toetusel kooskõlas asjaomaste ÜRO põhimõtetega. Jälgida inimõigustega seotud protsesse, kaasa arvatud usaldusväärsed statistilised andmed.

– Laiendada õiguskaitseorganite väljaõpet inimõiguste küsimuses ja uurimistehnikates, et tugevdada eelkõige võitlust piinamise ja väärkohtlemisega.

– Ratifitseerida kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivsed protokollid. Järgida inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsiooni nõudeid, sealhulgas viia täielikult täide Euroopa Inimõiguste Kohtu otsused.

– Rakendada õigusnorme, mis käsitlevad õigust kohtuotsuse läbivaatamiseks, kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohaste otsustega.

– Tagada inimõiguste ja põhivabaduste kaitse nii seaduses kui ka praktikas kõikidele inimestele kedagi diskrimineerimata ja olenemata keelest, poliitilistest veendumustest, rassist, soost, rassilisest või etnilisest päritolust, usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest orientatsioonist.

– Ratifitseerida Euroopa inimõiguste konventsiooni protokoll nr 12 riiklike asutuste poolse diskrimineeriva tegevuse üldise keelustamise kohta.

Kodaniku- ja poliitilised õigused

Piinamise ja väärkohtlemise ärahoidmine

– Tagada piinamise ja väärkohtlemise vastase nulltolerantspoliitika raames vastu võetud meetmete rakendamine kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooniga ja piinamise tõkestamise Euroopa komitee soovitustega.

– Tugevdada võitlust karistamatuse vastu. Tagada, et süüdistajad uuriksid võimalikke juhtumeid õigeaegselt ja tõhusalt, et süüdlased kindlaks teha ja neid kohtulikult karistada.

– Tagada Istanbuli protokolli rakendamine terves riigis, eelkõige meditsiiniliste teadmiste suurendamise abil.

– Ratifitseerida ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivne protokoll, millega nähakse ette kinnipidamisasutuste sõltumatu jälgimise süsteemi loomine.

Õiguskaitse kättesaadavus

– Parandada tõhusa kaitse võimalusi, näiteks tagades juurdepääsu õigusabile ja kvalifitseeritud tõlketeenustele.

– Tagada, et kodanikud oleksid teadlikud õigusest konsulteerida advokaadiga ja teavitada sugulasi oma vahistamisest kohe peale selle toimumist ja saaksid oma õigusi ka kasutada.

Sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadus

– Tagada sõnavabadus, kaasa arvatud ajakirjandusvabadus, kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga.

– Jätkata rahumeelse arvamuse avaldamise eest kohtu alla antud või süüdimõistetud isikute olukorra heastamist.

– Viia ellu ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadust käsitlevad reformid kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni ja sellega seotud kohtupraktikaga. Rakendada meetmeid julgeolekujõudude ülemäärase jõu kasutamise vältimiseks.

– Viia poliitiliste parteide suhtes kohaldatavad asjaomased sätted vastavusse Euroopa tavadega.

– Viia poliitiliste parteide rahastamine ja auditeerimine vastavusse Euroopa tavadega.

– Edendada kodanikuühiskonna arengut ja selle kaasamist poliitika kujundamisse.

– Edendada ja julgustada avatud suhtlemist ja koostööd Türgi kodanikuühiskonna kõikide ringkondade ja Euroopa partnerite vahel.

Usuvabadus

– Võtta vastu seadus, mille abil lahendatakse mittemoslemi religioossete vähemuste ja kogukondade probleemid kooskõlas kehtivate Euroopa standarditega. Peatada ülalnimetatud seaduse vastuvõtmiseni kõik mittemoslemi kogukonnale kuuluvate või kuulunud varade müügid või konfiskeerimised, mida teostavad pädevad ametiasutused.

– Võtta vastu ja rakendada kõikide isikute ja religioossete kogukondade mõtte-, südametunnistus- ja usuvabadust käsitlevad sätted kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooniga ning võttes arvesse Euroopa Nõukogu rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise komisjoni asjakohaseid soovitusi.

– Kehtestada kooskõlas liikmesriikide tavadega tingimused nende kogukondade toimimiseks. See hõlmab kogukondade, nende liikmete ja varade seaduslikku ja kohtulikku kaitset, õpetamist, vaimulike ametissenimetamist ja koolitust ning omandiõigust kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni protokolliga nr 1.

Majanduslikud ja sotsiaalsed õigused

Naiste õigused

– Rakendada naiste õigusi käsitlevaid seadusi, eelkõige tsiviilseadust, uut karistusseadust ja perekonnakaitseseadust.

– Jätkata meetmete võtmist kõigi naiste vastu suunatud vägivalla liikide vastu, kaasa arvatud au kaitsega põhjendatavad süüteod. Tagada kohtunike ja prokuröride, õiguskaitseorganite,

omavalitsuste ja teiste vastutavate ametiasutuste erikoolitus ning luua naiste varjupaigad kõikidesse suurematesse omavalitsustesse kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

– Soodustada senisest enam naiste rolli ühiskonnas, kaasa arvatud nende haridus, osalemine tööturul ning poliitilises ja sotsiaalses elus, ja toetada naisorganisatsioonide arengut, et neid eesmärke täita.

Ametiühinguõigused

– Tagada ametiühinguõigustest kinnipidamine kooskõlas ELi standardite ja asjakohaste ILO konventsioonidega, pidades eelkõige silmas organiseerumis-, streikimis- ja kollektiivset läbirääkimisõigust.

– Tugevdada sotsiaalset dialoogi ning lihtsustada ja julgustada koostööd ELi partneritega.

Vähemuste õigused, kultuurilised õigused ja vähemuste kaitse

– Tagada kultuuriline mitmekesisus ja edendada vähemuste austamist ja kaitset kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooniga, Euroopa Nõukogu rahvuslike vähemuste kaitse raamkonventsiooni põhimõtetega ja liikmesriikide heade tavadega.

– Tagada vähemuste õiguslik kaitse, pidades silmas eelkõige omandikaitset kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni protokolliga nr 1.

– Tagada raadio- ja televisioonisaadete edastamine ka teistes keeltes peale türgi keele. Kõrvaldada olemasolevad takistused, pidades silmas eelkõige kohalikke ja piirkondlikke eraringhäälinguorganisatsioone.

– Võtta vajalikud meetmed, et toetada teiste keelte õpetamist peale türgi keele.

Olukord ida- ja kagupiirkonnas

– Kaotada kagupiirkonnas külade valvamise süsteem. Puhastada piirkond maamiinidest.

– Töötada välja igakülgne lähenemine piirkondlike erinevuste vähendamiseks ning eelkõige olukorra parandamiseks Türgi kaguosas, parandades seeläbi kõigi kodanike majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi võimalusi.

– Jätkata meetmeid riigisiseselt ümberasustatud isikute algsetesse asupaikadesse naasmise lihtsustamiseks kooskõlas ümberasustatud isikute küsimustega tegeleva ÜRO peasekretäri eriesindaja soovitustega.

– Tagada õiglane ja kiire hüvitis nendele isikutele, kes on kagupiirkonna julgeolekuolukorra tõttu kannatanud kaotusi ja kahju.

PIIRKONDLIKUD KÜSIMUSED JA RAHVUSVAHELISED KOHUSTUSED

Küpros

– Jätkata püüdluste toetamist leida Küprose probleemile kõiki osapooli rahuldav lahendus ÜRO raames ning kooskõlas ELi põhimõtetega.

– Rakendada täies ulatuses protokoll Ankara lepingu kohaldamiseks kümne uue ELi liikmesriigi, kaasa arvatud Küprose, ühinemisega.[4]

– Teha samme Türgi ja ELi liikmesriikide, kaasa arvatud Küprose, vaheliste kahepoolsete suhete normaliseerimiseks[4].

Piiritülide rahumeelne lahendamine

– Jätkata püüdlusi veel lahendamata piiritülide lahendamiseks vaidluste rahumeelse lahendamise põhimõtte alusel vastavalt ÜRO põhikirjale ja pöördudes vajadusel Rahvusvahelise Kohtu poole.

Assotsiatsioonilepingust tulenevad kohustused

– Tagada assotsiatsioonilepingust tulenevate kohustuste täitmine, kaasa arvatud tolliliit.

Majanduslikud kriteeriumid

– Jätkata IMFi ja Maailmapangaga kooskõlastatud käimasoleva struktuurireformide programmi rakendamist, et tagada kontroll riiklike kulutuste üle.
– Viia lõpule finantssektori reform, viia eelkõige usaldatavusnormatiivid ja läbipaistvusstandardid ja nende järelevalve vastavusse rahvusvaheliste standarditega.
– Kaitsta turgu reguleerivate asutuste sõltumatust.
– Kiirendada riigiettevõtete, eriti riigipankade, erastamist, võttes arvesse sotsiaalseid asjaolusid.
– Jätkata turu liberaliseerimist ja hinnareforme eelkõige energeetika, tubaka ja suhkru valdkonnas.
– Jätkata majandusdialoogi Euroopa Liiduga, eelkõige ühinemiseelsete maksu- ja rahapoliitika järelevalvemenetluste raames, keskendudes asjakohastele meetmetele makromajandusliku stabiilsuse ja prognoositavuse saavutamiseks ning struktuurireformide rakendamisele.
– Rakendada meetmeid varimajanduse probleemi lahendamiseks.
– Parandada kutsekoolitust, eriti noorte jaoks.
– Tegeleda tööturu tasakaalu hälvetega.
– Parandada ärikliimat, eelkõige kaubanduskohtute toimimist, pöörates tähelepanu nende sõltumatusele ja eksperthinnangute asjakohase kasutamise süsteemile.
– Viia lõpule finantssektori reform ja jätkata põllumajandussektori reformi.
– Tagada hariduse ja tervishoiu üldise taseme paranemine, pöörates erilist tähelepanu nooremale põlvkonnale ja ebasoodsatele piirkondadele.
– Hõlbustada ja edendada välismaiseid otseinvesteeringuid.

VÕIME VÕTTA LIIKMELISUSEST TULENEVAID KOHUSTUSI

Kaupade vaba liikumine

– Viia lõpule kaubavahetuse tehniliste ja haldustõkete kaotamine. Tagada tõhus turukontroll ja kaupade vaba liikumine.
– Viia lõpule asutamislepingu artiklitega 28–30 vastuolus olevate meetmete kindlakstegemine ja kõrvaldada sellised meetmed. Kõrvaldada eelkõige mitteautomaatsed

[4] Vaata ka Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide 21. septembri 2005. aasta deklaratsiooni.

impordilitsentsid ja rakendada veel ühtlustamata valdkondades vastastikuse tunnustamise põhimõtet.
– Kõrvaldada kaupade vabalt ringlusse lubamiselt kõik piirangud, mis on kehtestatud diskrimineerivalt liikmesriikide vedajate suhtes nende päritolu või eelmiste vedude põhjal.
– Tagada sertifitseerimine ja vastavushindamine ning CE-märgistuse rakendamine kooskõlas uue ja globaalse lähenemise direktiividega. Tugevdada olemasolevaid turujärelevalve ja vastavushindamise struktuure seadmete ja koolituse abil ning luua vastav haldusinfrastruktuur.
– Arendada välja tõhus riiklik metroloogia infrastruktuur ja lihtsustada teadusliku ja tööstusliku metroloogia laiemat kasutamist.

Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

– Määrata kindlaks meetod ja tegevuskava, et selgitada välja riiklikes õigusaktides esinevad võimalikud takistused asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabadusega seotud EÜ asutamislepingu sätete suhtes.
– Koostada tegevuskava ja alustada selle rakendamist, et viia vastastikune erialase kvalifikatsiooni tunnustamine vastavusse ühenduse õigustikuga, sealhulgas luua vajalik haldussuutlikkus.
– Koostada tegevuskava ühenduse õigustiku rakendamiseks postiteenustes.

Kapitali vaba liikumine

– Kõrvaldada kõik EList pärit välisinvesteeringuid mõjutavad piirangud kõigis majandussektorites.

Riigihanked

– Kiirendada riigihankeid käsitlevate õigusaktide vastavusseviimist ühenduse õigustikuga, eelkõige kommunaalsektori ja läbivaatamise korraga seotud soodustuste osas.
– Tõsta riigihankeasutuse suutlikkust, et rakendada uut riigihankeseadust.

Intellektuaalomandiõigus

– Parandada intellektuaalomandiõigust käsitlevate õigusnormide jõustamist haldussuutlikkuse tõstmise ja kooskõlastuse parandamisega, hõlmates ka õiguskaitseorganid ning kohtud. Pöörata tähelepanu eelkõige kaubamärkide võltsimisele ja piraatlusele, sealhulgas eriti raamatute ja teiste andmekandjate ebaseaduslikule kopeerimisele.
– Leida ELiga mõlemaid pooli rahuldav lahendus menetluses olevate geneeriliste ravimite taotluste kohta farmaatsiasektoris.

Konkurents

– Viia riigiabi andmine, kaasa arvatud tundlikes sektorites nagu teras, vastavusse ühenduse õigustikuga, luua riigiabi järelvalveasutus ja tagada range kontroll riigiabi üle.
– Tagada konkurentsi ja riigiabi läbipaistvus ja pidev teabevahetus nendes valdkondades.
– Viia lõpule trustidevastaste teiseste õigusaktide vastavusseviimine.

Finantsteenused

– Võtta vastu vajalikud rakendusmeetmed uue pangaseaduse raames. Tagada pidevad edusammud krediidiasutuste ja investeerimisühingute uute kapitalinõuete raamistiku tegevuskava rakendamisel.
– Parandada usaldatavusnormatiive ja järelevalvestandardeid ka teistes rahandussektorites peale panganduse, ratsionaliseerides vajadusel ka järelevalvestruktuure.

Infoühiskond ja meedia

– Tagada tariife ja litsentse käsitlevate õigusaktide rakendamine.
– Võtta vastu ja rakendada ühenduse õigustikuga vastavusse viidud õigusaktid elektroonilise side kohta, eelkõige tariife ja litsentse, püsiliine, juurdepääsu ja ühendust, operaatori(eel-)valikut ja numbriliikuvust käsitlevates valdkondades. Suurendada televisiooni/raadiot reguleerivate asutuste suutlikkust ja sõltumatust.
– Jätkata õigusaktide vastavusse viimist audiovisuaalpoliitika valdkonnas, eelkõige seoses piirideta televisiooni direktiiviga.

Põllumajandus ja maaelu areng

– Võtta vastu vajalikud õiguslikud meetmed ja luua sobivad haldusstruktuurid maaelu arenguga seotud ELi vahendite kasutamiseks.

Toidu ohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

– Jätkata loomade identifitseerimise ja veiste registreerimise süsteemi ühtlustamist ELi nõuetega ning alustada meetmete võtmist lammaste ja kitsede identifitseerimiseks ja nende liikumise registreerimiseks.
– Võtta vastu peamiste loomahaiguste kõrvaldamise strateegia.
– Töötada välja programm toidutöötlemisettevõtete kaasajastamiseks, et need vastaksid ELi hügieeni- ja rahvatervise standarditele.
– Rakendada jääkide ja zoonoosi kontrolliprogramme.

Kalandus

– Viia kalavarude majandamist, kontrolli, turustamist ja struktuurilisi kohandamisi käsitlevad õigusaktid ühenduse õigustikuga vastavusse. Tõsta haldussuutlikkust.

Transpordipoliitika

– Kõrvaldada kõik Küprose lipu all sõitvatele laevadele ja Küprose kaubanduse teenistuses olevatele laevadele kehtestatud piirangud ning lennunduslepingute sätted, mis diskrimineerivad liikmesriikide vedajaid nende päritolu alusel.
– Jätkata kõikide transpordiliikide vastavusse viimist ühenduse õigustikuga.
– Tugevdada mereadministratsioone, eelkõige lipuriigi kontrolli ning suurendada Türgi laevastiku ohutust, et kõrvaldada see Pariisi vastastikuse mõistmise memorandumi raames koostatud lipuriikide mustast nimekirjast.
– Võtta vastu programm Türgi maanteesõidukite kohandamiseks ELi standarditega.

Energeetika

– Tagada elektrienergia, maagaasi ja tuumaenergia sektorit reguleeriva asutuse sõltumatus ja tõhus toimimine.
– Tagada konkurentsivõimelise riigisisese energiaturu loomine kooskõlas elektrienergia- ja gaasidirektiividega.
– Toetada osaliselt integreeritud piirkondliku energiaturu loomist osana laiemast Euroopa energiaturust. Kõrvaldada piirangud piiriüleselt kaubanduselt ja kolmandate poolte juurdepääsult.
– Arendada välja energiastrateegia, et lihtsustada ühenduse õigustikuga kooskõlas oleva õigusraamistiku rakendamist.
– Alustada energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate valdkonna vastavusseviimist ühenduse õigustikuga ning arendada haldussuutlikkust kõnealustes sektorites.

Maksustamine

– Jätkata aktsiisimaksude ja käibemaksu vastavusseviimist, eelkõige kohaldavate määrade, maksuvabade tehingute ulatuse ja maksustruktuuri osas, ning kaotada võimalikud diskrimineerivad maksustamismeetmed.
– Jätkata ühenduse õigustikuga vastavusseviimist otseste maksude valdkonnas, kaasa arvatud teabevahetust ELi riikidega käsitlevad eeskirjad, et lihtsustada maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastaste meetmete jõustamist.
– Täita ettevõtlusmaksu juhendi põhimõtteid ja tagada, et uued õigusaktid oleksid nende põhimõtetega kooskõlas.
– Teha suuremaid pingutusi maksuhalduse moderniseerimiseks ja tugevdamiseks, et tõsta maksumaksjate maksukuulekust ja parandada nii otseste maksude kui ka käibemaksu, tollimaksude ja teiste kaudsete maksude kogumist. Luua tõhusad pettustega võitlemise vahendid.
– Teha ettevalmistusi vajalike infotehnoloogiasüsteemide väljaarendamiseks, et võimaldada elektroonilist andmevahetust Euroopa Liidu ja tema liikmesriikidega.

Statistika

– Viia lõpule menetlused ELi standarditele vastava uue statistikaseaduse vastuvõtmiseks ja jõustamiseks. Tagada töötajate asjakohane koolitamine ja parandada haldussuutlikkust.
– Tugevdada statistika väljatöötamise strateegiat eelkõige sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu demograafia ja tööturu statistika, piirkondlik statistika, ettevõtlusstatistika (sealhulgas äriregister) ja põllumajandusstatistika.
– Võtta vastu menetluses olevad klassifikaatorid ja viia äriregistrisse sisse asjakohased statistilised ühikud.
– Parandada rahvamajanduse arvepidamise metoodikat kooskõlas ESA-95ga.

Sotsiaalpoliitika ja tööhõive

– Töötada välja ühtlustamiskulude ning saadaolevate avalike ja eravahendite realistlikul hindamisel põhinev investeeringute rahastamise aastaplaan.
– Luua tingimused tõhusaks sotsiaalseks dialoogiks, kaotades muu hulgas ametiühingute tegevust piiravad sätted ning tagades ametiühingute õiguste tunnustamise.
– Toetada sotsiaalpartnerite jõupingutusi suutlikkuse tõstmisel, arvestades eelkõige nende tulevast rolli tööhõive- ja sotsiaalpoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel iseseisva sotsiaalse dialoogi kaudu.
– Jätkata pingutusi laste töö probleemi lahendamiseks.
– Suurendada kõigi selles valdkonnas ühenduse õigustiku ülevõtmisega seotud institutsioonide suutlikkust.

Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

– Jätkata terasesektori ümberkorraldamist ulatusliku riikliku programmi raames, mille eesmärk on tagada sektori elujõulisus ning ELi riigiabi käsitlevatest eeskirjadest kinnipidamine.
– Töötada välja ja rakendada välisinvesteeringute edendamise strateegia.

Regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

– Jätkata majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse strateegia väljatöötamist, mille eesmärk on vähendada piirkondlikke erinevusi.
– Luua ELi ühinemiseelsete fondide vahendite kasutamiseks vajalik õigus- ja haldusraamistik.

Õigus, vabadus ja julgeolek

– Jätkata õiguskaitseorganite arendamist ja tugevdamist ning viia nende staatus ja töökord Euroopa standarditega vastavusse, arendades sealhulgas asutustevahelist koostööd. Võtta vastu politseieetika koodeks. Luua sõltumatu ja tõhus kaebuste süsteem, et politsei ja sandarmeeria vastutuskohustust paremini tagada. Arendada tänapäevaste uurimistehnikate ja kuritegude ennetamise strateegiate kasutamist. Võtta meetmeid kriminaalpolitsei koolitamiseks ja nende suutlikkuse tõstmiseks.
– Jätkata püüdlusi riikliku tegevuskava rakendamiseks migratsiooni ja asüüli valdkonnas, võitluses illegaalse migratsiooniga ning sõlmida tagasivõtuleping Euroopa Liiduga.
– Alustada piirikontrolli käsitleva riikliku tegevuskava rakendamist, tehes samme mittemilitaarse kutselise piirivalve loomiseks ning demineerides piiri.
– Võtta vastu ja rakendada riiklik strateegia organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks. Tugevdada võitlust organiseeritud kuritegevuse, uimastite, inimkaubanduse, pettuse, korruptsiooni ja rahapesuga.
– Töötada välja riiklik uimastistrateegia kooskõlas ELi uimastistrateegia ja vastava tegevuskavaga ning alustada nende rakendamist.
– Võtta vastu ühenduse õigustikuga kooskõlas olev isikuandmete kaitse seadus ning luua sõltumatu järelevalveasutus.
– Nimetada talitus, mis oleks vastutav euro kaitsmise eest võltsingute vastu.

Teadus- ja uurimistöö

– Alustada integreeritud uurimisstrateegia väljatöötamist ja kasutamist.

Haridus ja kultuur

– Lihtsustada riikliku agentuuri tööd, et kindlustada osavõtt programmidest Sokrates, Leonardo da Vinci ja Noored. Toetada osavõttu programmist Kultuur 2000.

Keskkond

– Võtta vastu läbivaadatud programm ühenduse õigustiku ülevõtmiseks ja rakendamiseks. Töötada välja investeeringute rahastamise kava.
– Jätkata raamõigusaktide, rahvusvaheliste keskkonnakonventsioonide, looduskaitset, vee kvaliteeti, saaste kompleksset vältimist ja kontrolli ning jäätmemajandust käsitlevate õigusaktidega seotud ühenduse õigustiku ülevõtmist ja rakendamist. Rakendada ja jõustada muudetud keskkonnamõjude hindamise direktiiv.
– Jätkata keskkonnanõuete integreerimist teistesse poliitikavaldkondadesse.
– Töötada välja kava haldussuutlikkuse tõstmiseks ning keskkonnaalaste õigusaktide rakendamiseks ja jõustamiseks.
– Taotleda piiriülese veealase koostöö väljatöötamist kooskõlas vee raamdirektiivi ja rahvusvaheliste konventsioonidega, mille osapooleks EÜ on.

Tarbijakaitse ja tervishoid

– Harmoniseerida ühenduse õigustikuga, pidades silmas eelkõige toiduaineid käsitlevaid õigusakte ja toidu ohutust.
– Arendada edasi institutsionaalseid struktuure tõhusaks rakendamiseks, pidades silmas eelkõige turujärelevalvet.
– Jätkata ohtlikest toodetest riiklikul tasemel teavitamise süsteemide väljatöötamist ja uurida võimalusi selliste teadete vahetamiseks rahvusvahelisel tasandil TRAPEXi või muude asjakohaste süsteemide abil.

Tolliliit

– Võtta vastu uus tolliseadustik, et jätkata tollieeskirjade vastavusseviimist ühenduse õigustikuga, kaasa arvatud sooduspäritolureeglid.

– Viia vabatsoonide alased õigusaktid ühenduse õigustikuga vastavusse ja need jõustada, pöörates tähelepanu eelkõige tolli- ja maksukontrolli eeskirjadele.
– Jätkata tolliameti haldussuutlikkuse tõstmist ja suurenda tema toimevõimet ning viia töökord ELi standarditega vastavusse.
– Teha ettevalmistusi vajalike infotehnoloogiasüsteemide väljaarendamiseks, et võimaldada elektroonilist andmevahetust Euroopa Liidu ja selle liikmesriikidega, alustades transiidi ja tollimäärade valdkonnast.

Välissuhted ning välis-, kaitse- ja julgeolekupoliitika

– Viia lõpule vastavusseviimine EÜ ühtse kaubanduspoliitikaga, taotledes vastavust EÜ soodusrežiimidega, sealhulgas EÜ uue üldise soodustuste süsteemiga.
– Jätkata pingutusi veel sõlmimata vabakaubanduslepingute sõlmimiseks kolmandate riikidega.
– Ühtlustada kolmandate riikide suhtes rakendatavat poliitikat ja rahvusvaheliste organisatsioonide võetud seisukohti järk-järgult Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide omaga, arvestades kõikide ELi liikmesriikide osalemist asjaomastes organisatsioonides ja kokkulepetes nagu Wassenaari kokkulepe[5].

Finantskontroll

– Tagada avaliku finantsjuhtimise ja -kontrolli seaduse õigeaegne rakendamine.
– Võtta vastu uued õigusaktid välisauditi reformimiseks kooskõlas Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvahelise Organisatsiooni (INTOSAI) eeskirjadega ning avaliku finantsjuhtimise ja -kontrolli seadusega, et tagada Türgi riigikontrolli sõltumatus.
– Kehtestada tõhus ühinemiseelset abi mõjutavate eeskirjade eiramiste ja väidetavate pettuse juhtumite käsitlemise kord, sealhulgas tõhus komisjonile eiramistest teatamise süsteem.
– Tugevdada ühenduse ühinemiseelsete fondide haldamiseks vajalikku rakendussüsteemi ning kohaldada seda ühinemiseelsete vahendite arenguga.
– Luua vajalikud haldusstruktuurid ELi fondide tõhusaks ja võrdväärseks kaitseks ning koostööks Euroopa Komisjoni Pettustevastase Ametiga (OLAF).

3.2. Keskmise tähtajaga prioriteedid

Majanduslikud kriteeriumid

– Viia lõpule erastamiskava rakendamine.
– Viia lõpule põllumajandussektori reform.
– Tagada pensioni- ja sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkus.
– Jätkata hariduse ja tervishoiu üldise taseme parandamist, pöörates erilist tähelepanu noorele põlvkonnale ja ebasoodsatele piirkondadele.

VÕIME VÕTTA LIIKMELISUSEST TULENEVAID KOHUSTUSI

Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

– Kõrvaldada piirangud asutamisõiguselt ja piiriüleste teenuste osutamiselt.
– Alustada vastavusseviimist postiteenusteid käsitleva ühenduse õigustikuga. Alustada postiteenuste liberaliseerimist ning luua riiklik reguleeriv asutus.
– Viia erialaste kvalifikatsioonide tunnustamine tõhusalt vastavusse ühenduse õigustikuga.

---

[5] Vaata eesistuja 3. oktoobril 2005 nõukogu nõusolekul esitatud selgitust: läbirääkimiste raamistiku punkti 7, mis hõlmab kõiki asjaomaseid rahvusvahelisi organisatsioone, ei saa tõlgendada viisil, mis piiraks mõne sellise rahvusvahelise organisatsiooni või selle liikme või Euroopa Liidu liikmesriigi otsustamisvabadust ja õigusi.

Riigihanked

– Tagada, et tellijad ja kõikide tasandite üksused rakendaksid tõhusalt riigihanke eeskirju, arendades ja rakendades töövahendeid, pakkudes koolitusvõimalusi ning tõstes tellijate ja üksuste haldussuutlikkust.

– Edendada elektrooniliste vahendite kasutamist hankemenetlustes.

– Võtta vastu ulatuslik riiklik strateegia Türgi riigihankesüsteemi arendamiseks, mis hõlmab ka elektrooniliste vahendite kasutamist kõikides hankemenetluse etappides.

Intellektuaalomandiõiguse seadus

– Vii lõpule vastavusseviimine ühenduse õigustikuga ning tagada intellektuaalomandi õiguste jõustamine jõustamisstruktuuride ja -mehhanismide, sealhulgas õiguskaitseorganite ja kohtusüsteemi tugevdamise abil.

Finantsteenused

– Teha edusamme uue kapitalinõuete raamistiku rakendamiseks kooskõlas Pankade Reguleerimis- ja Järelvalveasutuse üksikasjaliku tegevuskavaga.
– Teha olulisi edusamme muud kui pangandussektorit käsitlevate õigusaktide vastavusseviimiseks ühenduse õigustikuga .

Äriühinguõigus

– Viia lõpule vastavusseviimine ühenduse õigustikuga.
– Võtta vastu üldotstarbelise finantsaruandluse raamistik kooskõlas ELi standarditega, võttes seejuures täies ulatuses arvesse ühenduse õigustikus ette nähtud erandeid.
– Tugevdada avalikustamisnõudeid. Võtta vastu üldine nõue, mille alusel ettevõtted esitavad auditeeritud raamatupidamisaruanded, et need avalikkusele kättesaadavaks teha.
– Suurendada kõigi asjaomaste ametiasutuste suutlikkust jõustada finantsaruandlusstandardeid ja kontrollida nende järgimist.

Konkurents

– Toetada trustidevastaste ja riigiabi käsitlevate õigusaktide jõustamist, pöörates erilist tähelepanu monopolidele ja eri- või ainuõigustega ettevõtetele.
– Jätkata terasesektori ümberkorraldamist kokkulepitud ulatusliku valdkondliku programmi raames.
– Suurendada kõigi turuosaliste ja abiandjate teadlikkust trustidevastastest ja riigiabi eeskirjadest.

Infoühiskond ja meedia

– Viia lõpule ühenduse õigustiku ülevõtmine telekommunikatsiooni valdkonnas ja valmistuda turgude täieulatuslikuks liberaliseerimiseks.
– Viia lõpule audiovisuaalvaldkonda käsitlevate õigusaktide vastavusseviimine ning suurendada televisiooni/raadio tööd reguleeriva sõltumatu asutuse suutlikkust.

Põllumajandus ja maaelu areng

– Jätkata integreeritud haldus- ja kontrollsüsteemi ülesehitust, pöörates erilist tähelepanu maatükkide identifitseerimissüsteemile.

Toidu ohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

– Viia vastavusse toidu ohutust ning veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonda käsitlevad õigusaktid.
– Luua toidu ohutust, veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonda käsitlevate õigusaktide rakendamiseks vajalik haldussuutlikkus.
– Luua lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem kooskõlas ELi nõuetega.
– Kaasajastada põllumajandusliku toidutööstuse ettevõtteid, et nad suudaksid järgida ELi toidu ohutuse standardeid ja seadusi. Kaasajastada piimafarmid.
– Rakendada toidu ohutuse kontrolli süsteeme.
– Luua loomakorjuste kogumise ja loomsete kõrvalsaaduste töötlemise süsteem.
– Rakendada peamiste loomahaiguste kõrvaldamise kavad.
– Viia taimesortide registreerimise süsteem ELi nõuetega vastavusse.

Kalandus

– Viia lõpule ühise kalanduspoliitika rakendamise tagamiseks vajalike haldusstruktuuride ja varustuse sisseseadmine tsentraalsel ja piirkondlikul tasandil.

Transpordipoliitika

– Viia lõpule kõikide transpordiliikide õiguslik ja halduslik kooskõlastamine. Maanteetranspordis on eesmärgiks eriti turule juurdepääsu avamine, teedeohutus, tehnoülevaatused, liikluskontroll ning samuti sotsiaal-, maksu- ja tehnilised eeskirjad. Meretranspordi all tuleks käsitelda ka meresõiduohutust.
– Tagada maantee-, mere- ja õhutransporti (eelkõige lennuohutust ja lennuliikluse juhtimist) käsitlevate õigusaktide rakendamine ja jõustamine. Selleks tuleks suurendada asjaomaste asutuste suutlikkust rakendada ja jõustada õigusakte tsiviillennunduses, maantee- ja raudteetranspordis.
– Viia lõpule riikliku raudteeettevõtte ümberkorraldamine ja avada raudteeturg kooskõlas ühenduse õigustiku nõuetega.
– Rakendada programm Türgi mere- ja maanteesõidukite kohandamiseks ühenduse tehniliste normidega.

Energeetika

– Viia lõpule riiklike õigusaktide vastavusseviimine ühenduse õigustikuga.
– Tugevdada täiendavalt haldus- ja reguleerivaid struktuure.
– Restruktureerida energiaettevõtted ja avada energiaturud kooskõlas ühenduse õigustikuga.
– Tagada kõrge tuumaohutuse tase. Kui võimsus tuumaenergia tootmiseks on olemas, siis tuleb õigel ajal, enne litsentside väljastamisega alustamist, suurendada reguleeriva asutuse suutlikkust, sõltumatust ja vahendeid. Tagada keskkonnamõju hindamiste läbiviimine täielikus kooskõlas keskkonnamõju hindamise direktiiviga.

Maksustamine

– Kiirendada oluliselt tööd maksude valdkonna täielikuks vastavusseviimiseks ühenduse maksualase õigustikuga, käibemaksu, aktsiisimaksude ja otseste maksude osas, kaasa arvatud äriühingute maksustamise juhend.
– Jätkata maksuhalduse, kaasa arvatud IT-sektori kaasajastamist ja tugevdamist, et tõsta maksukuulekust ja parandada maksutulude kogumist. Jätkata ettevalmistusi vajalike infotehnoloogiasüsteemide väljaarendamiseks, et võimaldada elektroonilist andmevahetust Euroopa Liidu ja selle liikmesriikidega.

Majandus- ja rahanduspoliitika

– Viia lõpule avalike asutuste finantsasutustele eelisjuurdepääsu keelustamist ja avaliku sektori otsefinantseerimise keelustamist käsitlevate õigusaktide vastavusseviimine ühenduse õigustikuga

Statistika

– Viia äriregister vastavusse ELi standarditega.
– Jätkata makromajandusstatistika ühtlustamist ühenduse õigustikuga, eriti SKP prognooside, harmoneeritud tarbijahinnaindeksite, lühiajaliste indikaatorite, maksebilansi ja tööjõustatistika osas.
– Tugevdada riikliku statistikaameti koordineerivat rolli, et parandada erinevatest valitsusasutustest pärit andmete kogumist ja töötlemist.
– Suurendada haldusallikate kasutamist andmekogumises.
– Viia lõpule finantsstatistika ühtlustamine ESA 95 nõuetega.

Sotsiaalpoliitika ja tööhõive

– Viia lõpule ühenduse õigustiku ülevõtmine ning tugevdada asjaomaseid haldus- ja jõustamisstruktuure, sealhulgas tööinspektsioone.
– Tagada sotsiaalpoliitikat ja tööhõivet käsitleva ühenduse õigustiku tõhus rakendamine ja jõustamine.
– Valmistada ette riiklik tööhõivestrateegia Euroopa tööjõustrateegias osalemiseks, sealhulgas valmistada ette ja rakendada tööhõivepoliitika ühine läbivaatamine ning luua võimalused tööjõuturu ja sotsiaalsete arengute jälgimiseks.
– Valmistada ette sotsiaalse kaasamise riiklik strateegia, mis hõlmab ka andmete kogumist kooskõlas ELi tavadega.
– Arendada edasi sotsiaalkaitset, eelkõige sotsiaalkindlustuse ja pensionisüsteemi reformi konsolideerimise teel, et muuta see finantsiliselt jätkusuutlikuks, tugevdades samaaegselt sotsiaalset kindlustunnet.

Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

– Jätkata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ettevõtluskeskkonna parandamist ning viia väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlus vastavusse ELis kasutatava määratlusega.

Üleeuroopalised võrgud

– Rakendada transpordiinfrastruktuuride vajaduste hindamises välja toodud prioriteetsed projektid kooskõlas Euroopa Ühenduse TEN (üleeuroopalise transpordivõrgu) transpordisuunistega.
– Edendada Euroopa Ühenduse TEN (üleeuroopalise transpordivõrgu) energiasuunistes ühishuvide all loetletud projektide rakendamist Türgis.

Regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

– Jätkata haldussuutlikkuse tõstmist regionaalpoliitika rakendamiseks tsentraalsel ja piirkondlikul tasandil.
– Kehtestada mitmeaastased eelarvemenetlused, sätestades prioriteetsed kriteeriumid avalike investeeringute jaoks piirkondades.

Õigus, vabadus ja julgeolek

– Viia sandarmeeria staatus ja toimimine vastavusse Euroopa standarditega.
– Jätkata viisadega seotud õigusaktide ja tavade ühtlustamist ühenduse õigustikuga.
– Jätkata ühenduse õigustikuga ühtlustamist asüüli valdkonnas kaotades geograafilise reservatsiooni vastavalt 1951. aasta Genfi konventsioonile; tugevdades varjupaigataotlejate

ärakuulamise ja varjupaigataotluste üle otsustamise süsteemi ning töötades välja pagulastele sotsiaalse abi andmise ja pagulaste integreerimise meetmed.
– Uimastitega võitlemise valdkonnas jätkata riikliku teabekeskuse tugevdamist.
– Jätkata tolliteenistuse suutlikkuse tõstmist, kaasa arvatud tollialase koostöö lepingute sõlmimise ja mobiilsete kontrollüksuste loomise abil.
– Andmekaitse valdkonnas tagada ühenduse õigustiku rakendamine sõltumatu järelevalveasutuse loomisega.
– Võtta vastu ja rakendada ühenduse õigustik ja migratsiooni valdkonnas kasutatavad parimad tavad, et ära hoida illegaalset migratsiooni.
– Jätkata ühtlustamist ja parimate tavadega vastavusseviimist kooskõlas piirijuhtimist käsitleva riikliku tegevuskavaga, et valmistuda täieulatuslikuks ühtlustamiseks Schengeni õigustikuga.
– Võtta vastu ja rakendada ühenduse õigustik korruptsiooni-, uimastite-, organiseeritud kuritegevuse ja rahapesuvastase võitluse, kriminaal- ja tsiviilõigusasjades õigusalase koostöö tegemise, euro kriminaalõiguskaitse ja ühenduse finantshuvide valdkonnas.

Haridus ja kultuur

– Viia vastavusse ELi kultuurilise mitmekesisuse kaitse poliitikatega, võttes arvesse UNESCO kultuurilise mitmekesisuse konventsiooni.

Keskkond

– Viia lõpule ühenduse õigustikuga ühtlustamine ning suurendada institutsioonilist, haldus- ja järelevalvesuutlikkust, et tagada keskkonna kaitse, sealhulgas andmete kogumine.
– Integreerida jätkusuutliku arengu põhimõtted sektoripoliitikate määratlustesse ja rakendamisse.
– Tagada muudetud strateegilise keskkonnahindamise direktiivi täielik ülevõtmine ning edukas rakendamine ja jõustamine.
– Võtta vastu ja rakendada riiklik jäätmekava.

Tolliliit

– Lõpule viia tollialaste õigusaktide ühtlustamine eelkõige vabatsoonide, kahese kasutusega kaupade ja tehnoloogiate, lähteainete ning võltsitud ja piraatkaupade osas.
– Jätkata pingutusi tollikontrolli ja tollitoimingute ajakohastamiseks ning tagada kõikide tolliasutuste infotehnoloogiaga varustatus.
– Alustada ettevalmistusi infotehnoloogiasüsteemide koostalitusvõime tagamiseks ELi omadega.

Finantskontroll

– Suurendada kõikide detsentraalse rakendussüsteemi (DIS) kaudu ühinemiseelsete fondide haldamisega seotud ametite haldus- ja kontrollisuutlikkust.
– Valmistada kõik ühinemiseelsete fondide haldamisega seotud ametid ette laiendatud detsentraliseeritud rakendamissüsteemi (EDIS) raames läbi viidavaks akrediteerimiseks.
– Valmistuda oma tegevuses sõltumatu pettustevastase teenistuse määramiseks.
– Suurendada EÜ finantshuvide kaitseks loodud haldusstruktuuride suutlikkust.

4. PLANEERIMINE

Ühinemispartnerluses määratletud prioriteetide finantsabi tehakse kättesaadavaks komisjoni iga-aastaste finantseerimisotsustega, järgides korda, mis on sätestatud nõukogu määruse (EÜ) nr 2500/2001 (Türgile antava ühinemiseelse finantsabi kohta) artiklis 8 (kehtib 2006. aasta programmi kohta) ning Türgi ühinemiseelse abi vahendit (IPA) käsitlevas määruses (kehtib

2007–2013. aasta programmide kohta), niipea kui see on vastu võetud. Finantseerimisotsustele järgneb Türgiga sõlmitav rahastamisleping.

5. TINGIMUSED

Ühinemiseelsete vahendite kaudu projektide finantseerimiseks antava ühenduse abi tingimuseks on, et Türgi täidab oma kohustusi EÜ-Türgi lepingute alusel, sealhulgas tolliliidu otsuse 1/95 ja muude otsuste alusel, täiendavad konkreetsed sammud Kopenhaageni kriteeriumite tõhusaks täitmiseks, ja eelkõige edusammud käesoleva läbivaadatud ühinemispartnerluse prioriteetide täitmisel. Nende üldtingimuste täitmata jätmise korral võib nõukogu võtta vastu otsuse finantsabi peatamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 2500/2001 artiklile 5. Igas aastaprogrammis on lisaks ära toodud eritingimused.

6. JÄRELEVALVE

Ühinemispartnerluse rakendamist jälgitakse ühinemislepingus ette nähtud mehhanismide raames ning komisjoni arenguaruannete abil.

Ühinemislepingu allkomiteed loovad võimaluse vaadata läbi ühinemispartnerluse prioriteetide rakendamine ning samuti õigusaktide ühtlustamise, rakendamise ja jõustamise edenemine. Assotsiatsioonikomitee arutab üldisi arenguid, edusamme ja probleeme ühinemispartnerluse prioriteetide saavutamisel, samuti allkomiteedest talle edasi suunatud konkreetseid küsimusi.

Ühinemiseelse finantsabiprogrammi üle teostavad Türgi ja Euroopa Komisjon ühise järelevalvekomitee raames ühiselt järelevalvet. Tõhusa järelevalve tagamiseks peavad iga rahastamislepingu alusel rahastatavad projektid hõlmama tõendatavaid ja mõõdetavaid tulemusindikaatoreid. Neil indikaatoritel põhinev järelevalve aitab komisjonil, PHARE korralduskomiteel (ja seda IPA raames asendaval programmil) ja Türgil vajaduse korral hiljem programme ümber korraldada ja kavandada uusi programme.

PHARE korralduskomitee tagab, et ühinemiseelse programmi alusel rahastatavad meetmed on nii omavahel kui ka ühinemispartnerlusega ühildatavad, nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 2500/2001, EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).]

Ühinemispartnerlust muudetakse vajaduse korral ka edaspidi vastavalt määruse (EÜ) nr 622/98 artiklile 2.